

قرار تأمین خواسته در رسیدگی جزایی

غزاله کبیرآبادی*

۱. دانشجوی دکترا حقوق خصوصی، گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

چکیده

معمولاً جرم ارتكابی توسط متهم، خسارت و ضرر و زیان نیز به همراه دارد. شخصی که جرم علیه او واقع شده است علاوه بر تعقیب کیفری متهم، چه بسا در نظر داشته باشد برای جبران ضرر و زیان وارده بر خود که ناشی از جرم ارتكابی متهم است، از پشتوانه و تضمینات قانونی لازم بهره‌مند گردد. در مرحله تحقیقات مقدماتی جرم که دادسرا متکفل آن است، درخواست شاکی برای تأمین ضرر و زیان به این مرجع تسلیم می‌گردد. البته در راستای حفظ حقوق زیان دیده این امکان در مرحله رسیدگی به دعوا توسط دادگاه نیز پیش بینی شده است. هدف از این مختصر بررسی قرار تأمین خواسته از باب کیفری و در جرایم جزایی است که با بررسی نوشتارهای سایر حقوقدانان و قوانین به تجزیه تحلیل این نهاد حقوقی پرداخته شده است تا با شناخت بهتر آن بتوان در مسیر احقاق گام مؤثری برداشت. در این مقاله، مفهوم قرار تأمین خواسته، شرایط لازم برای این درخواست و چگونگی رسیدگی به آن توسط قضات دادسرا و دادگاه بیان خواهد شد.

واژگان کلیدی: قرار، تأمین خواسته، رسیدگی جزایی، بازپرس، ضرر و زیان.

مقدمه

در دعاوی حقوقی به منظور تضمین دست یابی خواهان به خواسته خود، در محکومیت قطعی خوانده، این امکان پیش بینی شده است که دادگاه به تقاضای خواهان اقدام به صدور قرار تأمین خواسته از اموال خوانده نماید. در این صورت، اگر خواسته، عین معین باشد عین آن، و در غیر این صورت، معادل قیمت خواسته از سایر اموال خوانده توقیف می‌شود. در دعاوی کیفری نیز که شاکی می‌تواند ضرر و زیان ناشی از جرم را که به او وارد آمده است از دادگاه کیفری رسیدگی کننده به جرم مطالبه نماید، تأمین خواسته او نیز ممکن است ضرورت داشته باشد تا از اقدام متهم به انتقال اموال خود و تضییع حق زیان دیده از جرم جلوگیری به عمل آید و به همین جهت، در امور کیفری از دیر باز به شاکی این امکان داده شده است تا از مرجع تحقیق دادسرا بخواهد که برای تأمین زیان های ناشی از جرم، قرار تأمین خواسته صادر کند. هدف اصلی از این پژوهش بررسی موارد ضروری است که باید به درخواست شاکی یا مدعی خصوصی در راستای جبران ضرر و زیان وی قرار تأمین خواسته صادر نمود. در راستای هدف اصلی به بحث درباره این هدف فرعی خواهیم پرداخت که چگونه می‌توان از درخواست های تأمین خواسته نامعقول که به ضرر متهم خواهد بود جلوگیری کرد. از این رو با سؤالاتی مواجه می‌شویم که اصلی ترین آن این است که شرایط لازم برای درخواست تأمین خواسته در دستگاه کیفری چیست؟ آیا این درخواست در نهاد کیفری دارای همان

* Ghazaleh.kabirabadi@gmail.com